

20 Νοεμβρίου 2024

Ο όσιος Γρηγόριος ο Δεκαπολίτης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ο άγιος Γρηγόριος ο Δεκαπολίτης.

Ο όσιος Γρηγόριος γεννήθηκε στα τέλη του 8ου αιώνα σε μια από τις πόλεις της Δεκαπόλεως της Ίσαυρίας, την Είρηνούπολη. Χάρη στην ευσέβεια και τις φροντίδες της μητέρας του, το νεαρό αγόρι έλαβε επαρκή στοιχειώδη εκπαίδευση και από την ηλικία των οκτώ χρόνων έδειξε σαφή προτίμηση για τη μελέτη των Ιερών Γραφών και τον εκκλησιασμό. Επιδιδόταν επιμελώς στη νηστεία και στην άσκηση όλων των αρετών με σκοπό να μορφώσει εντός του πιστά την εικόνα του

Χρίστου.

Στο κατώφλι της εφηβείας, οι γονείς του θέλησαν να τον νυμφεύσουν, αλλά ο Γρηγόριος επιθυμώντας να διαφυλάξει την παρθενία του για να την προσφέρει στον Κύριο έφυγε κρυφά από την πατρική εστία μεταβαίνοντας σε ένα μοναστήρι, όπου ήταν ηγούμενος ένας επίσκοπος πού είχε εξορισθεί εξαιτίας του διωγμού των εικονολατρών. Λίγο αργότερα, μετά τον θάνατο του πατέρα του, ή μητέρα του κατάφερε να τον βρει. Δεν αντιτάχθηκε στην κλήση του, τού ζήτησε μόνον να πάει να βρεί τον αδελφό του, ο οποίος ήταν μοναχός σε γειτονικό μοναστήρι. Ο Γρηγόριος υπάκουσε, αλλά δεν μπόρεσε να παραμείνει στη μονή εκείνη, αφού ο ηγούμενος ήταν εικονομάχος. Μετέβη, λοιπόν, σε μιάν άλλη μονή, ηγούμενος της οποίας ήταν ο Συμεών, ο θεϊός του. Έμεινε εκεί δεκατέσσερα χρόνια και διέλαμψε σε όλες τις αρετές τού κοινοβιακού βίου, ιδιαιτέρως στην υπακοή και την ταπείνωση.

Διψώντας για ζωή πιο ήσυχαστική, έλαβε από τον ηγούμενο του την ευλογία να αποσυρθεί σε μια σπηλιά των περιχώρων, για να αφιερωθεί εκεί αδιαλείπτως στην προσευχή, μόνος τω Θεφ μόνω. Ήρθε τότε αντιμέτωπος με πολλές και τρομερές δοκιμασίες έκ μέρους των δαιμόνων πού φθονούσαν την παρρησία του προς τον Θεό. Αυτοί έπαιρναν τη μορφή φιδιών και άλλων ιοβόλων θηρίων για να τον τρομοκρατήσουν και να τον κάνουν να εγκαταλείψει το έρημητήριό του. Ο άγιος όμως, με όπλα του το σημείο του Σταύρου και την ελπίδα του στον Θεό, περιγελούσε τις μηχανές τους και παρέμενε απερίσπαστος στην προσευχή του. Άφου δοκίμασαν και άλλους πειρασμούς για να τον πτοήσουν, οί δαίμονες του επιτέθηκαν με το δέλεαρ του φλογερού σαρκικού πολέμου. Ο Γρηγόριος αντιστεκόταν με θερμές ικεσίες λουσμένος στα δάκρυα, και μία ημέρα, μετά από όραμα, ελευθερώθηκε θαυματουργικώς από κάθε σαρκικό πειρασμό. Κατέκτησε τότε την απάθεια της σαρκός και μέρα με την ημέρα προόδευε στην ακόμη τελειότερη απάθεια, ή οποία είναι μίμηση της θεϊκής τελειότητας.

Μία ημέρα που ήταν καθισμένος στη σπηλιά του σε περισυλλογή, έπεσε σε έκσταση και ένα περίλαμπρο, ουράνιο φως, συνοδευόμενο από μια θεσπέσια εύωδία, γέμισε το σπήλαιο και παρέμεινε εκεί για ήμερες. Ο όσιος άρπαγείς στον Παράδεισο, σε κατάσταση που θα γνωρίσουν μόνον οί εκλεκτοί κατά την εσχάτη Ανάσταση, έχασε κάθε αίσθηση του χρόνου και όταν ο μαθητής του ήρθε να τον διακονήσει μετά από τέσσερις ήμερες, εκείνος είχε την εντύπωση πώς είχε περάσει μόλις μία ώρα από την επίσκεψη του φωτός εκείνου. “Οντας όμως συνετός και έχοντας διδαχθεί από την πείρα των Πατέρων ότι ο Σατανάς ξέρει να μετασχηματίζεται εις άγγελον φωτός (Β΄ Κορ. 11, 14) ο Γρηγόριος ζήτησε τη συμβουλή του ηγουμένου της μονής, για να μάθει εάν ή οπτασία τούτη προερχόταν Οντως από τον Θεό. Εκείνος τον

καθησύχασε και τον προέτρεψε να συνεχίσει τους ασκητικούς αγώνες του προς δόξαν Θεού .

Φωτισμένος έτσι από τη θεία Χάρη, ο Γρηγόριος στάλθηκε σύντομα από τον Θεό στον κόσμο, με σκοπό να λάμψουν στα μάτια των ανθρώπων οί αρετές του και ή στερεότητα της ορθοδόξου διδασκαλίας του. Μετέβη στην “Εφεσο, για να βρει πλοίο με προορισμό την Κωνσταντινούπολη, όπου επιθυμούσε να πάει για να άποστομώσει τους αιρετικούς είκονομάχους. Δεν μπόρεσε όμως να φθάσει, παρά μόνον έως την Πριγκιπόννησο, όπου, παρά την επίσημη απαγόρευση να δέχεται κανείς στο σπίτι του όμολογητές των ίερών εικόνων, φιλοξενήθηκε στο σπίτι ενός φτωχού. Καθώς δεν μπορούσε να μπει στην πρωτεύουσα, αναχώρησε για την πόλη Αίνο της Θράκης και από εκεί έφθασε στη Θεσσαλονίκη, αφού διέφυγε μιας συμμορίας Σλάβων ληστών. Φθάνοντας κατόπιν διά ξηράς στην Κόρινθο, απέπλευσε με προορισμό την Ιταλία και έφθασε στο Ρήγιο της Καλαβρίας. Κάποιοι πιστοί εκεί θέλησαν να τού προσφέρουν χρήματα, αλλά διαβλέποντας ότι δεν θα ήταν ευπρόσδεκτος, συνέχισε τον δρόμο του στη Ρώμη. Έμεινε εκεί τρεις μήνες, άγνωστος στους πάντες, σε ένα απομονωμένο κελλί. Άφού όμως εξέβαλε ένα δαιμόνιο από έναν δαιμονισμένο, σύντομα πολιορκήθηκε από πλήθος πιστών που τον τιμού σε ως άγιο. Διέφυγε τότε έκ νέου στις Συρακού σες, οπού κλείσθηκε σε έναν εγκαταλελειμμένο πύργο για να βρει εκεί την ησυχία. Οι δαίμονες τού επιτέθηκαν με πλήθος πειρασμών, ό Γρηγόριος όμως τους απώθησε όπως πάντα με την προσευχή. Μετέστρεψε επίσης στην πίστη μια πόρνη πού άσκού σε το θλιβερό της επάγγελμα εκεί πλησίον και την έπεισε να γίνει μοναχή και να μετατρέψει το σπίτι της ακολασίας όπου έμενε σε μοναστήρι. Πραγματοποίησε και άλλα θαύματα, ιδιαιτέρως κατά των δαιμόνων, και προσείλκυσε πάλι τα πλήθη γύρω του παρά τη θέληση του. Για τον λόγο αυτό, πήρε πάλι τον δρόμο της εξορίας, για να αποφύγει τη δόξα των ανθρώπων. Δεν μπόρεσε να μείνει στο Ότράντο, γιατί ό επίσκοπος εκεί είχε προσχωρήσει στην αίρεση, έτσι πήρε το πλοίο για τη Θεσσαλονίκη. Εγκαταστάθηκε στην εγκαταλελειμμένη εκκλησία του Αγίου Μηνά και έκτοτε εγκατέλειψε κάθε μέριμνα για τα επίγεια. Όταν πεινούσε, έβγαινε και δεχόταν τη φιλοξενία κάποιου γείτονα. Τότε γνωρίσθηκε με τον όσιο Ιωσήφ τον Υμνογράφο [3 Απρ.], πού κατάφερε να τον πείσει να κατοικεί μαζί του. Άπό τότε δέχθηκε και άλλους μαθητές και πραγματοποίησε πλήθος θαυμάτων, χάρη στο προορατικό χάρισμα πού έλαβε από τον Θεό.

Προς το τέλος της ζωής του προσβλήθηκε σοβαρά από νεφροπάθεια. Ικέτευσε τον Θεό να τού παραχωρήσει αντί γι’ αυτήν υδρωπικία και εισακούσθηκε. Παραμορφωμένος από την ασθένεια, αλλά ευτυχής πού υπέφερε για τον Κύριο, μπόρεσε τελικά να πάει στην Κωνσταντινούπολη και να διαμείνει για λίγο καιρό στο όρος Όλυμπος της Βιθυνίας, το προπύργιο αυτό τού μοναχικού βίου και της

υπερασπίσεως της ορθοδοξίας. Επιστρέφοντας στη Βασιλεύουσα, εγκαταστάθηκε με τον Ιωσήφ στον ναό του Αγίου Άντίπα, πλησίον τού Αγίου Μωκίου. Συνάντησε στη φυλακή του τον άγιο Συμεών, τον πνευματικό του πατέρα πού είχε υποστεί πλήθος διώξεων για την υπεράσπιση των εικόνων. Αφού ταλαιπωρήθηκε έναν ακόμη χρόνο από την ασθένεια του, ο όσιος Γρηγόριος προέβλεψε δώδεκα ημέρες πρωτύτερα την ώρα της έκδημίας του και έκοιμήθη έν ειρήνη το 842, λίγο πριν την οριστική αποκατάσταση της Όρθοδοξίας. Ακέραιο το λείψανο του βρίσκεται από το 1490 στη Μονή Βιστρίτσα.

Πηγή: *Νέος Ορθόδοξος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας.*